

СУТНІСТЬ І ШЛЯХИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ В СТУДЕНТСЬКІЙ МОЛОДІ ЦІННІСНОГО СТАВЛЕННЯ ДО БАТЬКІВСТВА

*Погорелов Андрій Вікторович,
здобувач кафедри педагогічної
майстерності вчителів початкових класів
та вихователів дошкільних закладів
Республіканського вищого навчального закладу
«Кримський гуманітарний університет» (м. Ялта)*

Постановка проблеми. Актуальність проблеми зумовлена загальносуспільною кризою – домінуванням смертності над народжуваністю; нівелюванням цінностей сім'ї, збільшенням кількості розлучень, стійкою тенденцією щодо небажання молоді створювати власну сім'ю, народжувати дітей. Значна частина молоді, особливо юнаки, бажають на європейський манер спочатку „зробити” кар'єру, а вже після цього створювати сім'ю. У більшості студентських сімей переважно з'являються незаплановані діти. Дуже часто сьогодні діти народжуються в неповних сім'ях, що суттєво впливає на формування особистості дитини. Все вищезазначене викликає необхідність пошуку шляхів формування в студентській молоді ціннісного ставлення до батьківства.

Ступінь розробленості проблеми. Зміни, що відбуваються з родиною, торкнулися й батьківства, а дослідження з цієї проблеми (В. Абраменкова, О. Антонов, В. Брутман, А. Захаров, Ц. Мещерякова, В. Петровський, Н. Синягіна, Г. Філіппова) свідчать про зростання девіантного батьківства. Змістовними є дослідження вчених щодо формування усвідомленого батьківства (Л. Буніна, Т. Веретенко, Т. Говорун, І. Зверева, Г. Лактіонова, В. Кравець, Н. Шевченко).

Мета статті полягає у визначенні сутності та висвітленні шляхів реалізації проблеми формування в студентській молоді ціннісного ставлення до батьківства.

Виклад основного матеріалу. Ключове поняття дослідження – «ціннісне ставлення студентської молоді до батьківства» ми розглядаємо як чітке усвідомлення молодими людьми сутності майбутнього батьківства як частини сім'ї – надзвичайної цінності соціального життя; потребу у створенні сім'ї, продовженні свого роду, його традицій; принцип зв'язку об'єктів пізнання з цінностями та найвищою цінністю – людиною.

Структура ключового поняття дослідження – «ціннісне ставлення студентської молоді до батьківства» чітко визначає місце сім'ї – цінностей соціального життя – в загальній системі цінностей, що передбачає проходження декількох послідовних взаємопов'язаних етапів: емоційного прийняття або неприйняття цінності батьківства; усвідомлення особистої і суспільної значущості цінності батьківства; включення цінності батьківства в систему ціннісних орієнтацій на рівні емоційних реакцій і особистісної значущості. Тобто, дефініція «ціннісне ставлення до батьківства» містить такі важливі складові, як прагнення до створення власної сім'ї; дотримання сімейних традицій, обрядів, устоїв; шанобливе ставлення до власних батьків; повага до партнера; толерантне вирішення конфліктів у сім'ї.

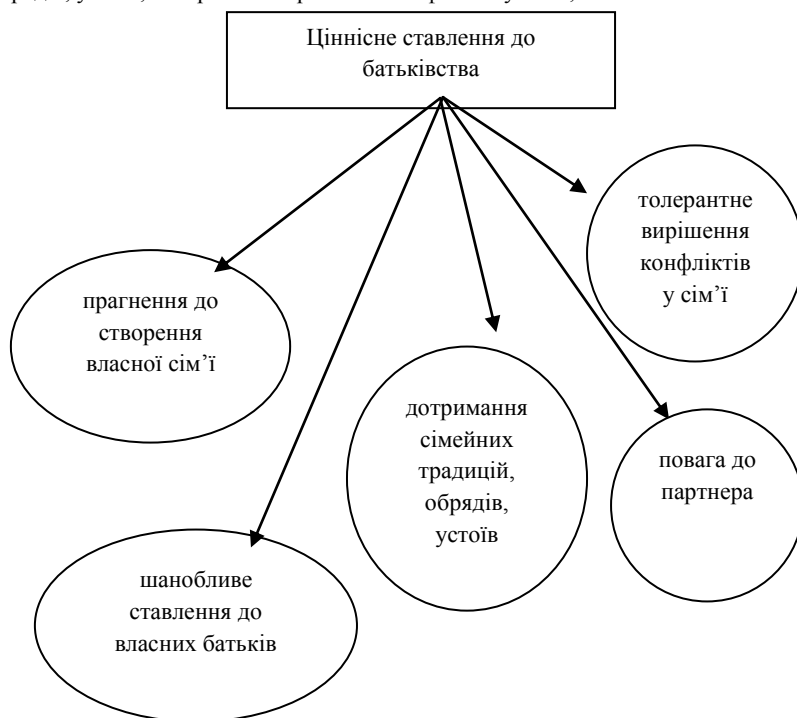


Рис. Структура поняття «ціннісне ставлення до батьківства»

Ефективними формами роботи з формування в студентській молоді ціннісного ставлення до батьківства вбачаємо такі:

1. Семінар-практикум «Я – батько».
2. Круглий стіл «Майбутнє батьківство».
3. Мережевий проект з сімейного консультування.
4. Організація роботи сімейного клубу.
5. Проблемна група «Сім'я 21 сторіччя».
6. Відеодискусія «Сімейні цінності».
7. Колоквіум «Сім'я моїх батьків: технологія сумісного життя».

8. Тренінг «Мое відношення до оточуючих».
9. Презентація «Моя майбутня сім'я».
10. Педагогічна вітальня «Формування готовності до батьківства».
11. Арт-майстерня «Ідеальна сім'я».
12. Вечори відкритого спілкування «Мої страхи як майбутнього батька».
13. Вивчення Сімейного кодексу України методом ажурної пилки.
14. Рольова гра «Сімейний відпочинок».
15. Сімейна рада «Пікнік у колі батьків».
16. Недільні читання «Традиції моєї сім'ї».
17. Сімейна фотогалерея «Мій приклад ідеальної сім'ї».
18. Ток-шоу «Сімейна наступність професій: за та проти».
19. Майстер-клас «Безконфліктне спілкування».
20. Економічна прес-служба «Як розподілити кошти сімейного бюджету».
21. Університет педагогічних знань «Як вірно виховувати своїх дітей».
22. Сімейний практикум «Толерантність між батьками».
23. Поетична майстерня «Я люблю своїх батьків».
24. Виготовлення колажу «Моя сім'я – найкраща».
25. Педагогічне змагання «День народження моєї майбутньої дитини».
26. Диспут «Кишенькові гроші моєї дитини».
27. Педагогічна вечір «Мистецтво бути батьками».
28. Проект «Покарання дітей: за та проти».
29. Лікбез «Я та група: толерантність до себе та інших».
30. Фабрика педагогічних ідей «Зрозумій свою дитину!»
31. Мозковий штурм «Батьківська любов – технології прояву».

Висновки. Отже, поняття «ціннісне ставлення студентської молоді до батьківства» ми розглядаємо як чітке усвідомлення молодими людьми сутності майбутнього батьківства як частини сім'ї – надзвичайної цінності соціального життя; потребу у створенні сім'ї, продовженні свого роду, його традицій; принцип зв'язку об'єктів пізнання з цінностями та найвищою цінністю – людиною.

Перспективи подальшого дослідження вбачаємо в розробці методичного супроводу формування в студентській молоді ціннісного ставлення до батьківства.

Резюме. У статті визначено сутність і висвітлено шляхи реалізації проблеми формування в студентській молоді ціннісного ставлення до батьківства. Зокрема ключове поняття дослідження розглядається як чітке усвідомлення молодими людьми сутності майбутнього батьківства як частини сім'ї – надзвичайної цінності соціального життя; потребу у створенні сім'ї, продовженні свого роду, його традицій; принцип зв'язку об'єктів пізнання з цінностями та найвищою цінністю – людиною. Визначено ефективні форми роботи з формування в студентській молоді ціннісного ставлення до батьківства: емінар-практикум «Я – батько»; круглий стіл «Майбутнє батьківство»; мережевий проект з сімейного консультування; організація роботи сімейного клубу; проблемна група «Сім'я 21 сторіччя»; відеодискусія «Сімейні цінності»; колоквиум «Сім'я моїх батьків: технологія сумісного життя»; тренінг «Мое відношення до оточуючих»; презентація «Моя майбутня сім'я»; педагогічна вітальня «Формування готовності до батьківства»; арт-майстерня «Ідеальна сім'я»; вечори відкритого спілкування «Мої страхи як майбутнього батька»; вивчення Сімейного кодексу України методом ажурної пилки; рольова гра «Сімейний відпочинок»; сімейна рада «Пікнік у колі батьків»; недільні читання «Традиції моєї сім'ї»; сімейна фотогалерея «Мій приклад ідеальної сім'ї»; ток-шоу «Сімейна наступність професій: за та проти»; майстер-клас «Безконфліктне спілкування»; економічна прес-служба «Як розподілити кошти сімейного бюджету»; університет педагогічних знань «Як вірно виховувати своїх дітей»; сімейний практикум «Толерантність між батьками»; поетична майстерня «Я люблю своїх батьків»; виготовлення колажу «Моя сім'я – найкраща»; педагогічне змагання «День народження моєї майбутньої дитини»; диспут «Кишенькові гроші моєї дитини»; педагогічна вечір «Мистецтво бути батьками»; проект «Покарання дітей: за та проти»; лікбез «Я та група: толерантність до себе та інших»; фабрика педагогічних ідей «Зрозумій свою дитину!»; мозковий штурм «Батьківська любов – технології прояву». **Ключові слова:** ціннісне ставлення до батьківства, студентська молодь, структура.

Резюме. В статье определена сущность и освещены пути реализации проблемы формирования у студенческой молодежи ценностного отношения к отцовству. В частности ключевое понятие исследования рассматривается как четкое осознание молодыми людьми сущности будущего отцовства как части семьи – чрезвычайно ценности социальной жизни потребность в создании семьи, продолжении своего рода, его традиций, принцип связи объектов познания с ценностями и высокой ценностью – человеком. Определены эффективные формы работы по формированию у студенческой молодежи ценностного отношения к родительству: эминар-практикум «Я – отец»; круглый стол «Будущее отцовство»; сетевой проект из семейного консультирования, организация работы семейного клуба; проблемная группа «Семья 21 века»; видеодискусия «Семейные ценности»; колоквиум «Семья моих родителей: технология совместной жизни»; тренинг «Мое отношение к окружающим»; презентация «Моя будущая семья»; педагогическая гостиния «Формирование готовности к отцовству»; арт-мастерская «Идеальная семья»; вечера открытого общения «Мои страхи как будущего отца», изучение Семейного кодекса Украины методом ажурной пилки; ролевая игра «Семейный отдых»; семейный совет «Пикник в кругу родителей»; воскресные чтения «Традиции моей семьи» Семейный фотогалерея «Мой пример идеальной семьи»; ток-шоу «Семейная преемственность професий: за и против»; мастер-класс «Бесконфликтное общения»; экономическая прес-служба «Как распределить средства семейного бюджета»; университет педагогических знаний «Как верно воспитывать своих детей»; семейный практикум «Толерантность между родителями»; поэтическая мастерская «Я люблю своих родителей», изготовление коллажа «Моя семья – лучшая»; педагогическое соревнования «День рождения моего будущего ребенка»; диспут «Карманные деньги моего ребенка», педагогический ужин «Искусство быть родителями»; проект «Наказание детей: за и против»; ликбез «Я и группа: толерантность к себе и другим»; фабрика педагогических идей «Пойми своего ребенка!»; мозговой штурм «Родительская любовь – технологии проявления». **Ключевые слова:** ценностное отношение к отцовству, студенческая молодежь, структура.

Summary. The article highlights the essence and ways of implementation problems in the formation of students valuable attitude to parenthood. In particular, the key concept of the study is seen as a clear understanding of the essence of the young people of the future fatherhood as part of the family – the extreme values of social life, the need to create a family, continuing his family, its traditions, the principle of communication objects of knowledge with values and the highest value – human. Determined effective ways of working with the formation of students valuable attitude to fatherhood: eminar-workshop «I –

father»; roundtable on «The Future of Parenthood»; networking project with family counseling, organization of family club; problematic group «Family 21st century», videodyskusiya «Family Values», Colloquium «Family my parents: technology joint life»; training «My attitude towards others», presentation «My future family»; teacher living «Formation of readiness for parenthood», art studio «Ideal family»; evenings open communication «My fears as a future father», the study by the Family Code of Ukraine jigsaw, role-playing game «Family vacation»; family council «Picnic in the circle of parents»; Sunday reading «Traditions of my family», family photos, «My ideal example of family»; talk show «Family succession occupations: Pros and Cons», master-class «conflict-free communication», the economic press service of «How to allocate funds family budget»; University pedagogical knowledge «How right to educate their children»; family workshop «Tolerance between parents»; poetry workshop, «I love my parents», making collage «My family – the best»; teacher competition «Birthday my unborn child»; dispute «pocket money my child»; pedagogical dinner «Art parenthood», project «Sentences Children: Pros and Cons»; campaign against illiteracy, «I and the group: tolerance to self and others»; factory pedagogical ideas «Understand your child!»; brainstorming «Parental love – technology manifestation». **Keywords:** value attitude to parenting students, structure.

Література

1. Жигалин С. С. Родительская позиция и ее роль в психологической структуре родительства // Психолого-педагогические проблемы этической психологии: Материалы межрегиональной научно-практической конференции. – Шадринск, 2003. Ч. I. – С. 163–164.

2. Заверико Н. В., Шевченко Н. Ю. Просвіта батьків як ціннісна парадигма освіти в контексті євроінтеграції // Педагогічні шляхи реалізації загальноєвропейських цінностей у системі освіти України: Зб. наук. праць / За заг. ред. Г. Є. Гребенюка. – Харків: Стил Іздат, 2005. – С. 110–114.